

הצעה להחלטה

מחליטים, על מנת לתמוך ביישובים הנסמכים על ענף התיירות ונמצאים באזורים פריפריאליים אשר מגבירים את התלות בפעילות הכלכלית שמקורה בענף זה, ולאור הפגיעה המתמשכת בענף התיירות כתוצאה ממלחמת חרבות ברזל לקבוע כמפורט להלן:

א. לקבוע כי יישוב זכאי בהתאם להחלטה זו יהיה יישוב שמתקיימים לגביו התנאים הבאים:

1. היישוב מוגדר כ-"עיר ליבה בתחום התיירות" בהתאם להגדרות שנקבעו על פי משרד

התיירות לצורך פיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות.

2. היישוב באשכול פריפריאליות 1 לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ב. לצורך תמיכה בעריכת פעולות שיווק למשיכת תיירים ליישובים הזכאים, לרבות סיוע בקידום ובשיווק אירועים תיירותיים רבי-משתתפים שימשכו מבקרים לאזור, להקצות באמצעות משרד התיירות עד 25 מיליון ש"ח ליישובים הזכאים. סדר העדיפויות על בסיסו תקבע ההקצאה יקבע על ידי משרד התיירות ובהמלצת היישובים הזכאים, כאשר ביצוע ההקצאה בפועל יעשה על ידי משרד התיירות. לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד התיירות מתקציבו סך של 25 מיליון ש"ח בשנת 2024.

ג. להנחות את משרד התיירות להקצות 25 מיליון ש"ח מתקציבו בשנת 2024 עבור פיתוח תשתיות במרחב התיירותי ביישובים הזכאים. ביצוע ההקצאה בפועל יעשה על פי נוהל פיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות של משרד התיירות (נוהל צת"פ), וזאת בפטור משיעור השתתפות מינימאלי של הרשות בפרויקטים (מצי"נג).

ד. חלוקת התקציבים האמורים בסעיפים 2 ו-3 בין היישובים הזכאים תבוצע בהתאם לשיעור היחסי בין סך החדרים הקיימים בבתי מלון הנמצאים באותו יישוב זכאי, מתוך סך החדרים הקיימים בבתי מלון בכלל היישובים הזכאים, בהתאם לפרסומים הרשמיים המעודכנים ביותר של נתוני ענף התיירות באתר הלשכה המרכזית בסטטיסטיקה.

ה. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לפעול לקביעת מנגנון בהתאם לכל דין לטובת הפעלת סבבי טיסה בין נמל תעופה רמון ובין נמל תעופה בן גוריון במהלך השנים 2024-2025, באופן שיאפשר קביעת מחיר לתושבי אילת וחבל אילות בסך 99 ש"ח בטיסות שיבוצעו במסגרת המנגנון האמור ושמירת מקומות נסיעה בטיסות אלו עבור תושבי אילת וחבל אילות, תוך קביעת שעות הטיסות שבהן יופעל המנגנון האמור. בהתאם לסעיף 40א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך יישום סעיף זה, יוקצה סך של עד 10 מיליון שקלים לכל אחת מבין השנים 2024-2025 מתקציב הפעולות והפרויקטים הרוחביים הממשלתיים לצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף האמור. במסגרת גיבוש חוק התקציב לשנת הכספים 2026, ייבחנו הגורמים הרלוונטיים את המשך תקצוב הפעילות האמורה בסעיף זה.

ו. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים להאריך את הפעילות ההסעית (שאטל) החד כיוונית ישירות מהטרמינל בנתב"ג ועד לתל אביב לטסים עם כבודת יד בלבד על מנת לאפשר קיצור זמן ההגעה מאילת לתל אביב. לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד התחבורה והבטיחות בדרכים 1 מיליון ש"ח לכל אחת מהשנים 2024-2025 מתקציב הפיתוח של המשרד.

דברי הסבר

רקע כללי

על מנת לתמוך ולחזק את הערים אשר נפגעו כתוצאה מהפגיעה המתמשכת בענף התיירות לקבוע כמפורט להלן:

סעיף 1

לנוכח מתקפת הטרור הרצחני שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ג)(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום 12 באוקטובר 2023, לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הכרזה זו מוארכת מזמן לזמן. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

במסגרת מאמצי הממשלה לסייע לעסקים בהתמודדות עם הפגיעה בפעילות הכלכלית הסדירה שלהם בעקבות פעולות הלחימה הממושכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נחקק חוק התכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023. במסגרת החוק תוקן חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, ונוסף בו פרק שמיני 1, אשר קובע מתווה פיצוי לעסקים קטנים ובינוניים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות ובחלק מהוצאות השכר שלהם. הפיצוי לפי הפרק האמור ניתן בשל נזקים שאירעו בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"ז בכסלו התשפ"ד (31 בדצמבר 2023).

החל מחודש ינואר 2024 חזרה לשגרה הפעילות הכלכלית במרבית אזורי הארץ למעט באזורים שפוננו, אשר הינם יישובי ספר וזכאים לפיצוי מתוקף החוק. מלבד היישובים האמורים ישנם יישובים נוספים אשר מסתמכים בעיקרם על ענף התיירות אשר טרם חזר לפעילות מלאה ואוכלס בחודשים האחרונים בעיקר על ידי אוכלוסייה שפונתה לפי החלטות הממשלה. עם זאת, מספר המפונים השוהים המלונות הצטמצם באופן משמעותי עקב פניית חלק מקבוצות האוכלוסייה לפתרונות איכלוס שונים וחזרת חלק ממפוני הדרום ליישוביהם.

על כן, מוצע לקבוע פיצוי עבור יישובים הנסמכים באופן ניכר על ענף התיירות מחד, ועבורם קיים מיעוט אפשרויות לאלטרנטיבות כלכליות ותעסוקתיות שהנובעות מפעילות כלכלית שמקורה בענפים אחרים מאידך.

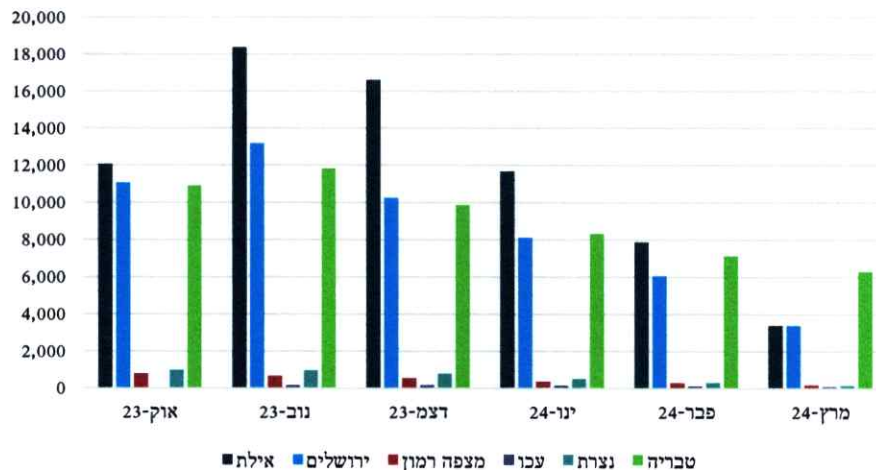
על מנת לקבוע מיהם היישובים הזכאים לפיצוי מוצע להסתמך על 2 תנאים מצטברים:

א. היישוב מוגדר כ-"עיר ליבה בתחום התיירות" בהתאם להגדרות שנקבעו על פי משרד התיירות לצורך פיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות כפי שנקבע בחוזר מנכ"ל 3/2022.

ב. היישוב באשכול פריפריאליות 1 לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

התנאי האמור בסעיף א' מבוסס על נוהל פיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות של משרד התיירות, על פיו מועברת תמיכה לרשויות מקומיות עבור הקמת פרויקטים תיירותיים תשתיתיים ברשויות אלו. תימוכין נוסף לכך משתקף בתרשים הנ"ל, המציג את כמות המפונים שהשתכנו במלונות בערי הליבה התיירותיות בכל חודש החל מפרוץ המלחמה ואת הירידה המשמעותית בכמות המפונים השוהים בבתי מלון בערים אלה בחודשים האחרונים.

מפונים במלונות בערי ליבה בתחום התיירות, 10.23-3.24

מקור: נתוני מערכת יחד, ישראל דיגיטלית

התנאי האמור בסעיף ב' נקבע מכיוון שבמקרים בהם היישוב אינו פריפריאלי הפעילות הכלכלית בו לא מתבססת רק על תושבי העיר ועל תיירים אלא גם על היישובים אשר סובבים אותו. עבור היישובים שנחשבים ליישובים המרוחקים ביותר ונסמכים על ענף התיירות קיימות אלטרנטיבות כלכליות מצומצמות מחוץ לענף זה.

מבחינת כלל התנאים המצטברים עולה כי הם מתקיימים בעיר אילת ובמועצה המקומית מצפה רמון.

סעיף 2

מאחר וענף התיירות הינו הענף הכלכלי העיקרי ביישובים הזכאים, ובמטרה לעודד את חזרת התיירות באמצעות סיוע לעריכת פעולות שיווק למשיכת תיירים ליישובים הזכאים וסיוע בקידום ובשיווק אירועים רבי-משתתפים ביישובים הזכאים שימשכו מבקרים לאזור, יקצה לכך משרד התיירות עד 25 מיליון ש"ח. כאשר סדר העדיפויות על בסיסו תקבע ההקצאה יקבע על ידי משרד התיירות ובהמלצת היישובים הזכאים, וביצוע ההקצאה בפועל יעשה על ידי משרד התיירות.

סעיף 3

לאור מלחמת "חרבות ברזל" והצורך בפיתוח האזור התיירותי ביישובים הזכאים ביום שאחרי, להטיל על משרד התיירות לתקצב פיתוח תשתיות תיירות ביישובים הזכאים בסכום

של 25 מיליון ש"ח לפחות, בהן: קידום ופיתוח מוקדי משיכה תיירותיים, פיתוח השטחים הציבוריים והסדרה סטטוטורית של אזורי התיירות.

סעיף 4

מוצע כי אופן חלוקת התקצוב הנ"ל יבוצע בהתאם לסך פוטנציאל נפח התיירות בישוב הזכאי, הנבחן באמצעות סך חדרי האירוח הקיימים במלונות בכל אחד מהישובים הזכאים כפי שמתואר על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ושיעורו היחסי של כל ישוב מתוך סך כמות החדרים.

סעיף 5

תושבים רבים מאילת והסביבה צריכים להגיע לאזור המרכז בשעות הבוקר על מנת להגיע לפגישות עסקים, לקבלת טיפול רפואי וצרכים אישיים נוספים, כאשר הדרך היעילה והנוחה ביותר להגיע לאזור המרכז היא באמצעות טיסה. העיר אילת וחבל אילות מתייחדים בכך שהם מבודדים משאר הארץ, ויש צורך חיוני לאפשר חיבור תחבורתי איכותי בין האזור ומרכז הארץ. באמצעות הנגשת הטיסות תושבי העיר אילת וחבל אילות יוכלו לקבל, בין היתר, טיפולים רפואיים במרכז הארץ שאין בעיר אילת ולהדק את הקשרים העסקיים. על אף שקיימות טיסות בין נמל תעופה רמון ונמל תעופה בן גוריון, הטיסה הראשונה ביום אינה קבועה ועשויה להיות בשעה מאוחרת מדי, כך שפעמים רבות תושבי אילת והסביבה אינם יכולים להגיע מספיק מוקדם בשביל לבצע את תכניותיהם. מוצע לקבוע כי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים יגבש מנגנון בהתאם לכל דין, בין בדרך מכרז והתקשרות ובין בדרך של תמיכות, לטובת קיום סבבי טיסות בהם ייקבע מחיר לתושבי אילת וחבל אילות בשעות מוקדמות ביום בהן אין טיסות בין אילת והמרכז ובכך לספק פתרון לבעיה זו. העלות התקציבית של צעד זה מוערכת ב-10 מלש"ח בשנה עבור השנים 2024-2025 כתלות במנגנון שיתגבש.

סעיף 6

על מנת לחבר באופן מיטבי בין העיר אילת וחבל אילות למרכז הארץ, ישנו צורך כי זמני ההגעה ליעד הסופי יהיו קצרים ככל הניתן. לטובת זאת, מופעל השנים האחרונות שאטל ישירות מטרמינל נתב"ג לתל אביב. החלטה זו מאריכה את פעילות השאטל בשנתיים נוספות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה.

כמפורט בדברי ההסבר.

תקציב

עבור מימוש החלטה זו יוקצו 25 מיליון ש"ח בהוצאה ו-25 מיליון ש"ח בהרשאה להתחייב ממקורות משרד התיירות לשנת 2024, ובנוסף עד 10 מיליון ש"ח לכל אחת מבין השנים 2025-2024 מתקציב הפעולות והפרויקטים הרחביים הממשלתיים וכן 1 מיליון ₪ לכל אחת מהשנים 2024-2025 מתקציב הפיתוח של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

עמדת שר התיירות- תומך.

עמדת שרת התחבורה והבטיחות בדרכים- תומכת.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר מצורפת להצעה.

מגיש: שר האוצר

ח' בניסן התשפ"ד
16 באפריל 2024

נושא הצעת ההחלטה:

תמיכה בערים מרוחקות הנסמכות על ענף התיירות.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

כאמור בהרחבה בהצעת ההחלטה ובדברי ההסבר לה לנוכח מתקפת הטרור הרצחני שהתרחשה ביום 7 באוקטובר 2023 וכתוצאה ממלחמת "חרבות ברזל" אשר החל בעקבותיה, ישנה פגיעה כלכלית מתמשכת בכלל ובענף התיירות בפרט.

במסגרת מאמצי הממשלה לסייע לעסקים בהתמודדות עם הפגיעה בפעילות הכלכלית הסדירה שלהם בעקבות פעולות הלחימה הממושכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נחקק חוק התכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – **חוק הסיוע הכלכלי**). במסגרת החוק תוקן חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, ונוסף בו פרק שמיני 1, אשר קובע מתווה פיצוי לעסקים קטנים ובינוניים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות ובחלק מהוצאות השכר שלהם. הפיצוי לפי הפרק האמור ניתן בשל נזקים שאירעו בתקופה שמיום 7 באוקטובר 2023 עד יום 31 בדצמבר 2023.

על רקע הנסיבות האמורות, ובמטרה לתמוך ולחזק את הרשויות אשר נפגעו כתוצאה מהפגיעה המתמשכת בענף התיירות מוצע לקבוע פיצוי עבור יישובים זכאים כמפורט בהצעה. בהתאם למוצע הסיוע יינתן לטובת יישובים אשר יוגדרו כזכאים בהסתמך על 2 תנאים מצטברים. הראשון, כי היישוב מוגדר כ-"עיר ליבה בתחום התיירות" בהתאם להגדרות שנקבעו על פי משרד התיירות לצורך פיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות כפי שנקבע בחוזר מנכ"ל 3/2022; השני, כי היישוב באשכול פריפריאליות 1 לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, וזאת בהתאם לקריטריונים שייקבעו לעניין זה ובכפוף להסדרים המפורטים בהצעה.

ההצעה מבוססת על השיקולים המקצועיים המייחדים את היישובים הנסמכים על ענף התיירות ונמצאים באזורים פריפריאליים אשר מגבירים את התלות בפעילות הכלכלית שמקורה בענף זה כפי שמפורט בדברי ההסבר להצעה. יישובים אלו נסמכים באופן ניכר על ענף התיירות מצד אחד, ועבורם קיים מיעוט אפשרויות לאלטרנטיבות כלכליות ותעסוקתיות שהנובעות מפעילות כלכלית שמקורה בענפים אחרים מצד שני, כמפורט בהצעה.

כפי שפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה הגדרת קריטריון "עיר ליבה בתחום התיירות" מבוסס על נוהל פיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות של משרד התיירות, על פיו מועברת תמיכה לרשויות מקומיות עבור הקמת פרויקטים תיירותיים תשתיתיים ברשויות אלו. על פי השיקולים המקצועיים אשר הוצגו בדברי ההסבר ישנה ירידה משמעותית בכמות המפונים השוהים בבתי מלון בערי הליבה התיירותיות בחודשים האחרונים. כמו כן, קריטריון הפריפריאליות נקבע מכיוון שבמקרים שבהם היישוב אינו פריפריאלי הפעילות הכלכלית בו לא מתבססת רק על תושבי העיר ועל תיירים אלא גם על היישובים אשר סובבים אותו. עבור היישובים שנחשבים ליישובים המרוחקים ביותר ונסמכים על ענף התיירות קיימות אלטרנטיבות כלכליות מצומצמות מחוץ לענף זה.

נוסף על כן, כפי שפורט בדברי ההסבר להצעה, החל מחודש ינואר 2024 חזרה לשגרה הפעילות הכלכלית במרבית אזורי הארץ למעט באזורים שפוננו, אשר הם יישובי ספר וזכאים לפיצוי מתוקף חוק הסיוע הכלכלי. מלבד היישובים

האמורים ישנם יישובים נוספים אשר מסתמכים בעיקרם על ענף התיירות אשר טרם חזר לפעילות מלאה ואוכלס בחודשים האחרונים בעיקר על ידי אוכלוסייה שפונתה לפי החלטות הממשלה. עם זאת, מספר המפונים השוהים המלוות הצטמצם באופן משמעותי עקב פניית חלק מקבוצות האוכלוסייה לפתרונות אכלוס שונים וחזרת חלק ממפוני הדרום ליישוביהם.

כמו כן, כמפורט בהצעת ההחלטה, מוצע לקבוע כי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים יגבש מנגנון בהתאם לכל דין, בין בדרך מכרז והתקשרות ובין בדרך של תמיכות, לטובת קיום סבבי טיסות בין נמל תעופה רמון ובין נמל תעופה בן גוריון במהלך השנים 2024-2025, באופן שיאפשר קביעת מחיר לתושבי אילת וחבל אילות בסך 99 ש"ח בטיסות שיבוצעו במסגרת המנגנון האמור, וכן שמירת מקומות נסיעה בטיסות אלו עבור תושבי אילת וחבל אילות.

כאמור בדברי ההסבר להצעה, מנגנון זה נדרש מכיוון שתושבים רבים מאילת והסביבה צריכים להגיע לאזור המרכז בשעות הבוקר על מנת להגיע לפגישות עסקים, לקבלת טיפול רפואי וצרכים אישיים נוספים. ההצעה מבוססת על השיקולים המקצועיים המייחדים את העיר אילת וחבל אילות בכך שהם מבודדים משאר הארץ, ויש צורך חיוני לאפשר חיבור תחבורתי איכותי בין האזור ומרכז הארץ. באמצעות הנגשת הטיסות לתושבי העיר אילת וחבל אילות, שמתאפיינים אף בשדה תעופה שסמוך אליהם, יוכלו לקבל, בין היתר, טיפולים רפואיים במרכז הארץ שאין בעיר אילת ולהדק את הקשרים העסקיים. על אף שקיימות כיום טיסות בין נמל תעופה רמון ונמל תעופה בן גוריון, הטיסה הראשונה ביום אינה קבועה ועשויה להיות בשעה מאוחרת, כך שפעמים רבות תושבי אילת והסביבה אינם יכולים להגיע מספיק מוקדם בשביל לבצע את תכניותיהם, ועל כן כחלק מההסדר האמור תיקבע טיסה קבועה בשעה מתאימה.

כן מוצע על מנת לחבר באופן מיטבי בין העיר אילת וחבל אילות למרכז הארץ, וקיצור זמני ההגעה ליעד הסופי כך שיהיו קצרים ככל הניתן, להאריך בשנתיים נוספות את הפעלתו של שאטל אשר מופעל בשנים האחרונות ישירות מטרמינל נתב"ג לתל אביב.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה כאמור מבוססת על נימוקים מקצועיים המייחדים את ערי התיירות הנמצאות באזורים הפריפריאליים, כפי שפורטו בהרחבה בדברי ההסבר לה. כפי שעולה מדברי ההסבר להצעה, הטעם למתן סיוע למטרה זו מבוסס על ייחודם של היישובים הנסמכים על ענף התיירות ונמצאים באזורים פריפריאליים אשר מגבירים את התלות בפעילות הכלכלית שמקורה בענף זה. יישובים אלו נסמכים באופן ניכר על ענף התיירות מצד אחד, ועבורם קיים מיעוט אפשרויות לאלטרנטיבות כלכליות ותעסוקתיות שהנובעות מפעילות כלכלית שמקורה בענפים אחרים מצד שני.

בנסיבות אלו, ועל אף הקושי הנובע מאי מתן תמיכה לכלל ערי הליבה התיירותית אשר נפגעו כתוצאה ממתקפת הטרור הרצחני ומלחמת "חרבות ברזל", נראה כי אין מניעה משפטית לכך.

כמו כן, נוכח הצורך של תושבי אילת וחבל אילות בטיסות למרכז הארץ וכן נוכח המאפיינים היחודיים של תושבים אלו כמפורט לעיל, אין מניעה משפטית ביחס להסדר המוצע להוזלת טיסות עבור תושבי אילת וחבל אילות למרכז הארץ.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הועברה ללשכות המשפטיות של משרד התיירות ושל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים. הערות שהתקבלו מן הלשכות המשפטיות השונות הוטמעו בנוסח.

עמדת היועץ המשפטי של משרד התיירות היא כי אין להם הערות נוספות להיבטים המשפטיים הנוגעים למשרדם.

עמדת היועצת המשפטית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים היא כי אין להם הערות נוספות להיבטים המשפטיים הנוגעים למשרדם.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לקבלת החלטת הממשלה.

16.5.16

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר
תפקיד

אסי מסינג
שם